

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Київської міської медичної частини філії Державної установи «Центр
охраны здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у
місті Києві та Київській області

12.07.2023

м. Київ, 2023

I. Вступ

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) у складі:

Морозов Руслан Олегович, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Іваниш Ярослава Ярославівна, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Милостний Олексій Вікторович, представник громадської організації.

здійснили позапланове відвідування Київської міської медичної частини філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально - виконавчої служби України» у місті Києві та Київській області (далі – медична частина), яка знаходитьться на території державної установи «Київський слідчий ізолятор» (далі – СІЗО, установа).

Підпорядкування:

Міністерство юстиції України, міністр – Малюська Денис Леонтійович;

Державна установа «Центр охорони здоров'я Державної кримінально - виконавчої служби України», керівник установи – Васильєв Сергій Григорович.

Місцезнаходження: вулиця Дегтярівська, 13, місто Київ.

Керівництво установи:

Іванушкіна Тетяна Петрівна, в.о. начальника медичної частини.

II. Попередні зауваження

За результатами попереднього відвідування НПМ 12-13.01.2022 виявлені порушення та недоліки:

у медичній частині не забезпечено проведення своєчасного повного огляду новоприбулих осіб протягом 14 діб та профілактичного медичного огляду утримуваних осіб;

особи, які прямують транзитом, не консультиуються лікарями медичної частини, у зв'язку з чим не отримують необхідного лікування та дієтичного харчування у разі потреби;

рентгенологічне обстеження новоприбулим особам проводиться вибірково;

лікарські засоби видаються на руки ув'язненим та засудженим у дозах більше добової норми, що у разі неконтрольованого прийому може привести до порушення стану їх здоров'я;

не працює апарат УЗД, оскільки потребує налаштування програмного забезпечення, що унеможливлює проведення необхідних обстежень ув'язнених та засуджених;

хворим на ВІЛ, які отримують АРТ, не проводиться обстеження на рівень CD4 клітин, що може привести до порушення контролю ефективності призначеного лікування;

не проводиться ПЛР-тестування особам, яким за результатами проведених лабораторних досліджень виявлено підозру на вірусний гепатит С;

особи з активною формою туберкульозу перебувають в камерах, які не передбачені для ізоляції інфекційних хворих та розміщені в режимному корпусі;

медична частина не забезпечена пломбувальним матеріалом у зв'язку з чим ув'язнені та засуджені не отримують належну стоматологічну допомогу;

аптека медичної частини не забезпечена усіма необхідними лікарськими засобами;

у медичній частині відсутні палати для лікування осіб, хворих на соматичні захворювання та ізолятори для осіб, хворих на інфекційні захворювання;

не укладено угоду зі спеціалізованою установою на утилізацію медичних відходів, у зв'язку з чим у медичній частині не організовано належного збирання, сортування та утилізації медичних відходів;

в стоматологічному кабінеті замочування виробів медичного призначення здійснюється в медичному лотку та не повністю занурюються в дезінфекційний розчин;

наявний у медичній частині рентгенівський кабінет функціонує без санітарного паспорту.

Під час відвідування НПМ встановлено, що частина попередніх рекомендацій, зазначених у Поданні Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини за результатами попереднього відвідування виконана:

проведені ремонтні роботи приміщень медичної частини, облаштовано інфекційне відділення з ізоляторами для інфекційних хворих в достатній кількості з окремим лазне-пральним комплексом, гумовим ущільнювачем на дверях та наявною механічною вентиляцією, що попереджує розповсюдження інфекційних хвороб (фото №1-2);

належне матеріальне забезпечення жінок з дітьми, які перебувають в установі (фото № 3);

у медичній частині добре облаштована протипожежна система (датчики диму, вогнегасники та внутрішні протипожежні крані) (фото № 4-7);

біля дверей палат-камер та у кабінетах лікарів наявні кнопки виклику персоналу (фото № 8-9);

діагностика туберкульозу проводиться у повному обсязі за допомогою скринінгового анкетування, сучасного цифрового рентгенологічного апарату та системи «GeneXpert» (фото № 10-12);

у медичній частині наявні три мобільні телемедичні комплекси IDIS;

працівники лабораторії мають змогу здійснювати забір крові на підтвердженчі обстеження (ІФА), імунологічне обстеження (CD4), вірусологічне обстеження (вірусне навантаження) (фото № 13-16).

ІІІ. Факти, виявлені під час візиту

1. Під час конфіденційного спілкування та ознайомлення з медичною документацією встановлено:

10

[REDACTED]

Вищезазначені та інші подібні випадки свідчать про порушення прав ув'язнених та засуджених осіб на охорону здоров'я та медичну допомогу відповідно до статті 49 Конституції України, статей 8, 116 Кримінально - виконавчого кодексу України, статей 7, 38 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Європейських пенітенціарних правил та рекомендацій Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (CPT/Inf(93)12-part).

Також з конфіденційних бесід стало відомо, що ув'язнені та засуджені не проінформовані щодо стану свого здоров'я, можливі фактори ризику та їх ступінь, а також про доступні медичні послуги, що порушує статтю 6 розділу II Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

2. У медичної частини не укладений договір оренди приміщення з СІЗО, медична частина перебуває у власності установи. Як наслідок, працівники СІЗО виконують роль молодшого медичного персоналу (догляд за хворими, заміна

постільної білизни, тощо), що порушує вимоги статті 39⁻¹, 40 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

3. У порушення пункту 7 розділу 3 Порядку до роботи на харчоблоці залишаються особи, які не пройшли необхідного медичного обстеження та не мають відповідного медичного документа (особиста медична книжка №-1 ОМК), форма якої затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.02.2013 № 150, що може призвести до харчових отруєнь та розповсюдження інфекційних захворювань.

4. Під час вивчення карт стаціонарних хворих стало відомо, що у формі № 003-6/о Інформована добровільна згода пацієнта на проведення діагностики, лікування та на проведення операції та знеболення, відсутні підписи пацієнтів, що може бути ознакою відсутності згоди пацієнта на отримання медичної допомоги. Разом з тим, у медичній документації відсутні записи лікарів про відмову пацієнтів від підписання вище зазначеної форми № 003-6/о (фото № 24).

5. Відсутні записи лікаря-стоматолога при проведенні профілактичних медичних оглядів. Надходило багато скарг на якість надання стоматологічної допомоги та роботу лікаря-стоматолога. Крім того, кабінет знаходиться в неналежному санітарному стані: облущена штукатурка та фарба з поверхонь стін та стелі, пошкоджене покриття підлоги, що не унеможливлює належну дезінфекційну обробку приміщення і порушує вимоги розділу VIII Державних санітарних норм і правил «Санітарно - протиепідемічні вимоги до закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну (медико-санітарну) допомогу», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02.04.2013 № 259 (фото 25-29).

6. У порушення пункту 3.1 Розділу 3 «Державних санітарних правил і норм «Гігієнічні вимоги до влаштування та експлуатації рентгенівських кабінетів і проведення рентгенологічних процедур», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 04.06.2007 № 294, рентгенологічний апарат розміщений у звичайній палаті, що унеможливлює належний захист від випромінювання осіб, які перебувають у приміщенні медичної частини під час проведення рентгенологічних обстежень.

7. У порушення вимог Стандартів медичної допомоги при вірусному гепатиті С у дорослих, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15.01.2021 № 51, особи з підозрою на вірусний гепатит С не проходять ПЛР – тестування та не отримують необхідного лікування, що може призвести до погіршення стану їх здоров'я та поширення зазначеного інфекційного захворювання серед інших засуджених та ув'язнених осіб.

8. У медичній частині не впроваджена програма замісної підтримувальної терапії (далі - ЗПТ). Особам з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів пропонується лише детоксикаційна терапія без проведення

ЗПТ, що порушує їх право на вибір методів лікування відповідно до статті 38 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

9. Через відсутність окремого кабінету лікаря-гінеколога та лікаря - ультразвукової діагностики медичні обстеження зазначеніх спеціалістів відбуваються в одному приміщенні, що суперечить статті 286 Цивільного кодексу України та статті 39-1 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»: фізична особа (пацієнт) має право на таємницю про стан свого здоров'я, факт звернення за медичною допомогою, діагноз, а також про відомості, одержані при її медичному обстеженні.

10. Ув'язнені та засуджені не отримують необхідного харчування при лікуванні гострих захворювань або загострених хронічних захворювань, чим порушується частина 2 пункту 2 Порядку застосування норм харчування та норм заміни продуктів харчування осіб, які тримаються в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби, ізоляторах тимчасового тримання, приймальниках-розподільниках та приймальниках Національної поліції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.06.1992 № 336.

11. Під час вивчення медичної документації виявлено, що журнал обліку фактів виявлення тілесних ушкоджень ведеться за старим зразком, зокрема, відсутній рядок про інформацію щодо повідомлення до Державного бюро розслідувань про випадок тілесного ушкодження у випадках, коли засуджений повідомляє, що тілесні ушкодження заподіяно особами рядового та/або начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України або працівниками інших правоохоронних органів, що порушує пункт 4 розділу II Порядку, що також може бути ознакою відсутності практики повідомлень медичними працівниками правоохоронних органів про отриманні тілесних ушкоджень (фото № 30-31).

12. Палати медичної частини не відповідають вимогам пунктів 8.3.2.4 та 8.3.2.7. розділу Державних будівельних норм України для будинків і споруд закладів охорони здоров'я, зокрема, відсутні шафи для зберігання речей, ув'язнені та засуджені вимушені зберігати особисті речі під ліжком та столом (фото № 32-36).

13. У порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2 - 17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення», медична частина не пристосована для утримання та вільного пересування маломобільних груп населення (відсутні пандуси, поручні, підйомники) (фото 37-40).

IV. Рекомендації

Забезпечити:

- надання належної медичної допомоги засудженим та ув'язненим, інформувати щодо стану їх здоров'я і можливих методів лікування та реабілітації;
- оформлення договору оренди між медичною частиною та слідчим ізолятором;
- обмеження участі працівників установи під час надання медичної допомоги ув'язненим та засудженим;
- проходження медичного огляду осіб, які залучаються до праці на харчоблоці;
- ведення медичної документації відповідно до вимог чинного законодавства;
- належну стоматологічну допомогу ув'язненим та засудженим, а також огляди лікарем-стоматологом при медичних оглядах;
- проведення ремонтних робіт у приміщенні стоматологічного кабінету відповідно до санітарно-протиепідемічних вимог;
- транспортування рентгенологічного апарату із палати до приміщення, яке забезпечує належний захист осіб, які перебувають у медичній частині та установі;
- надання належної медичної допомоги особам, хворим на вірусний гепатит С;
- можливість отримання замісної підтримувальної терапії на підставі діагнозу психічних та поведінкових розладів внаслідок вживання опіоїдів;
- лікаря-гінеколога та лікаря ультразвукової діагностики окремими приміщеннями;
- дієтичним харчуванням засуджених, які цього потребують (за станом здоров'я, передбаченим чинним законодавством);
- медичну частину усім необхідним твердим інвентарем, відповідно до вимог;
- доступність приміщень для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (облаштовувати пандуси, поручні, електричні підйомники, тощо).

До звіту додаються наступні документи та матеріали: фото до звіту.

**Головний спеціаліст відділу реалізації
національного превентивного механізму
у сфері охорони здоров'я Департаменту з
питань реалізації національного
превентивного механізму Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Руслан МОРОЗОВ

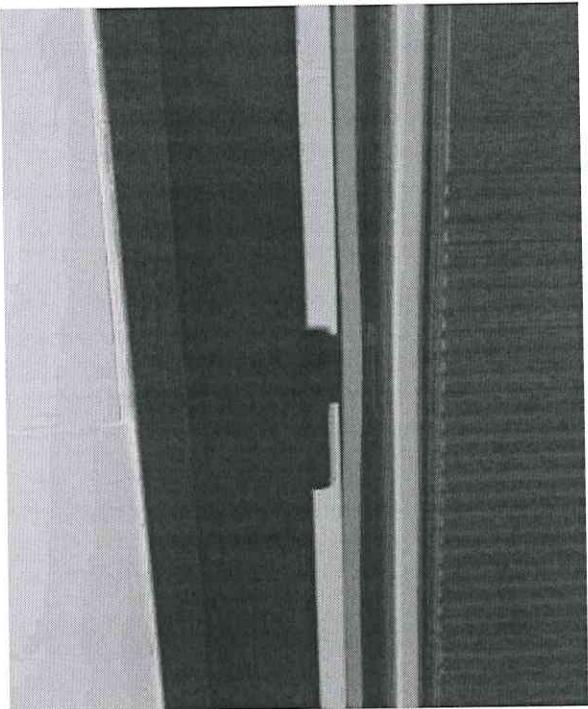
Фото до звіту**Фото 2****Фото 1****Фото 3****Фото 4**

Фото 5

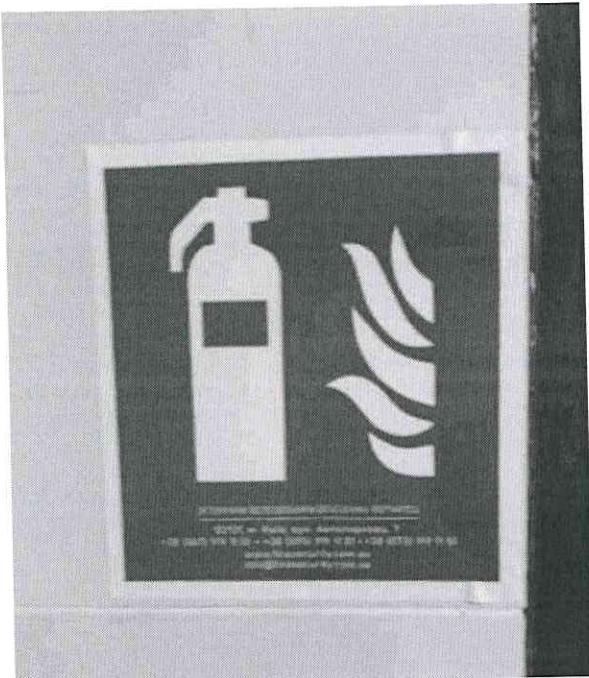

Фото 6

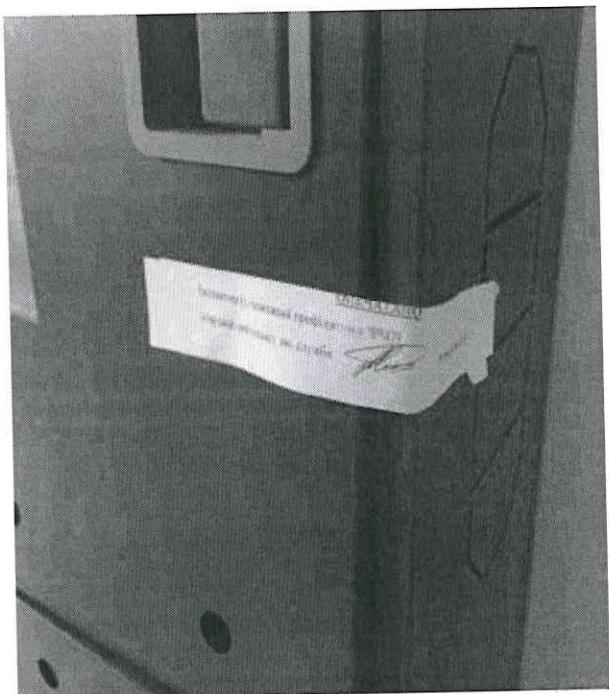

Фото 7

Фото 8

Фото 9

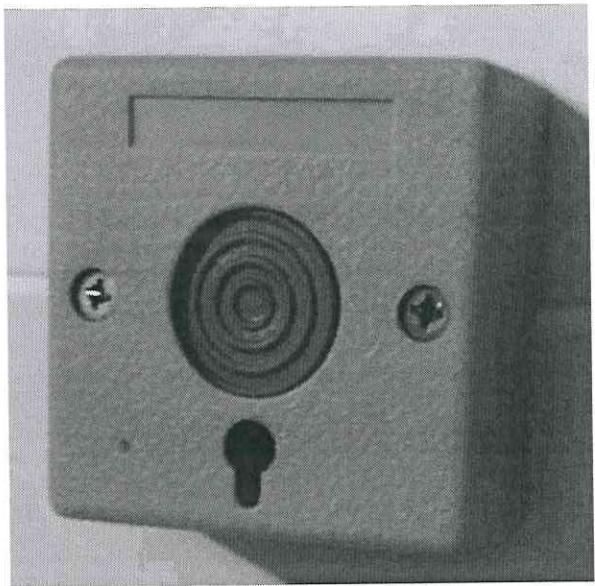

Фото 10

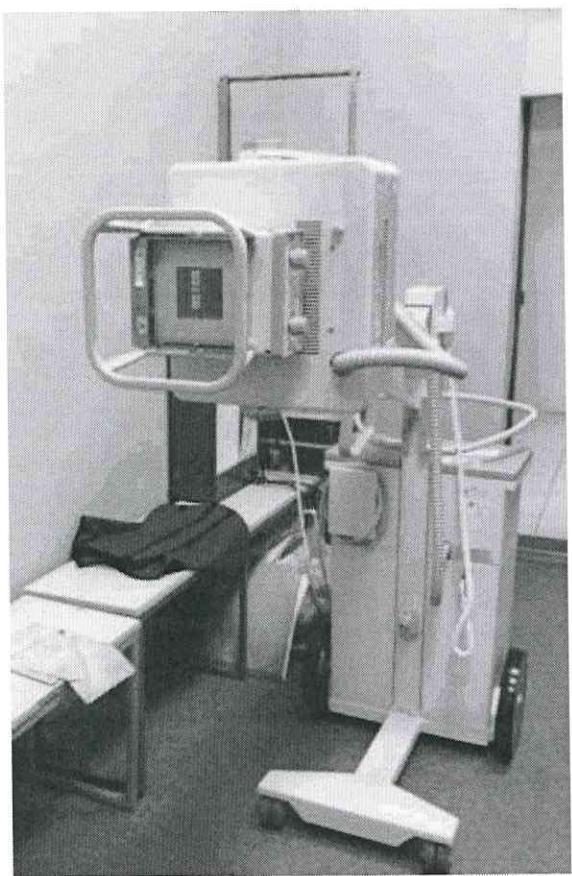
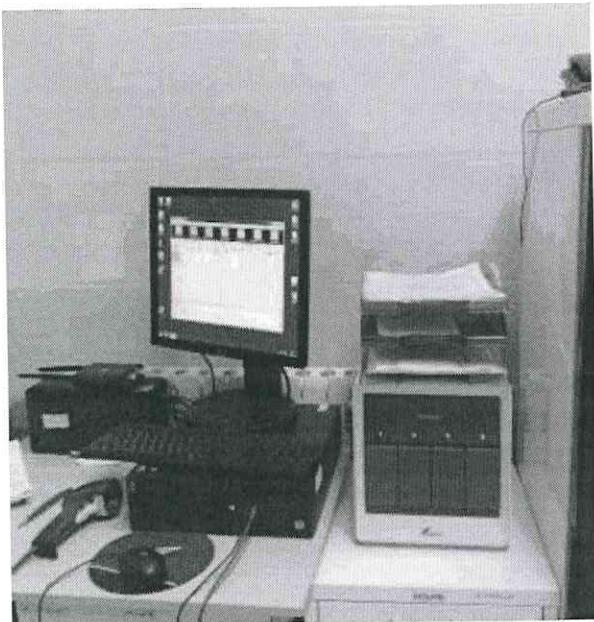

Фото 11

Фото 12

Фот 13

Фото 14

Фото 15

Фото 16

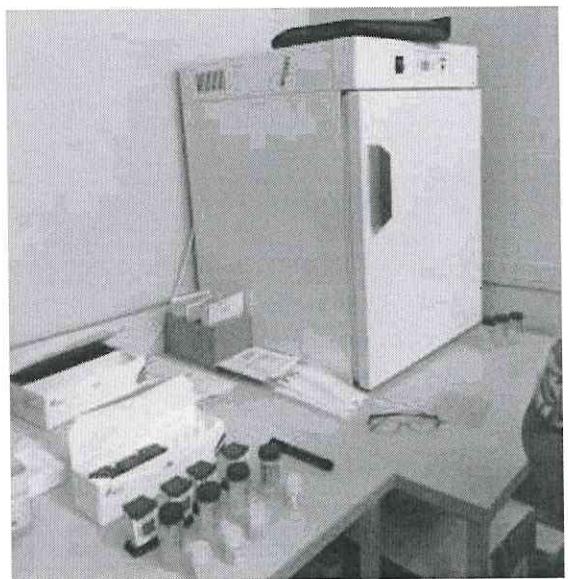

Фото 17

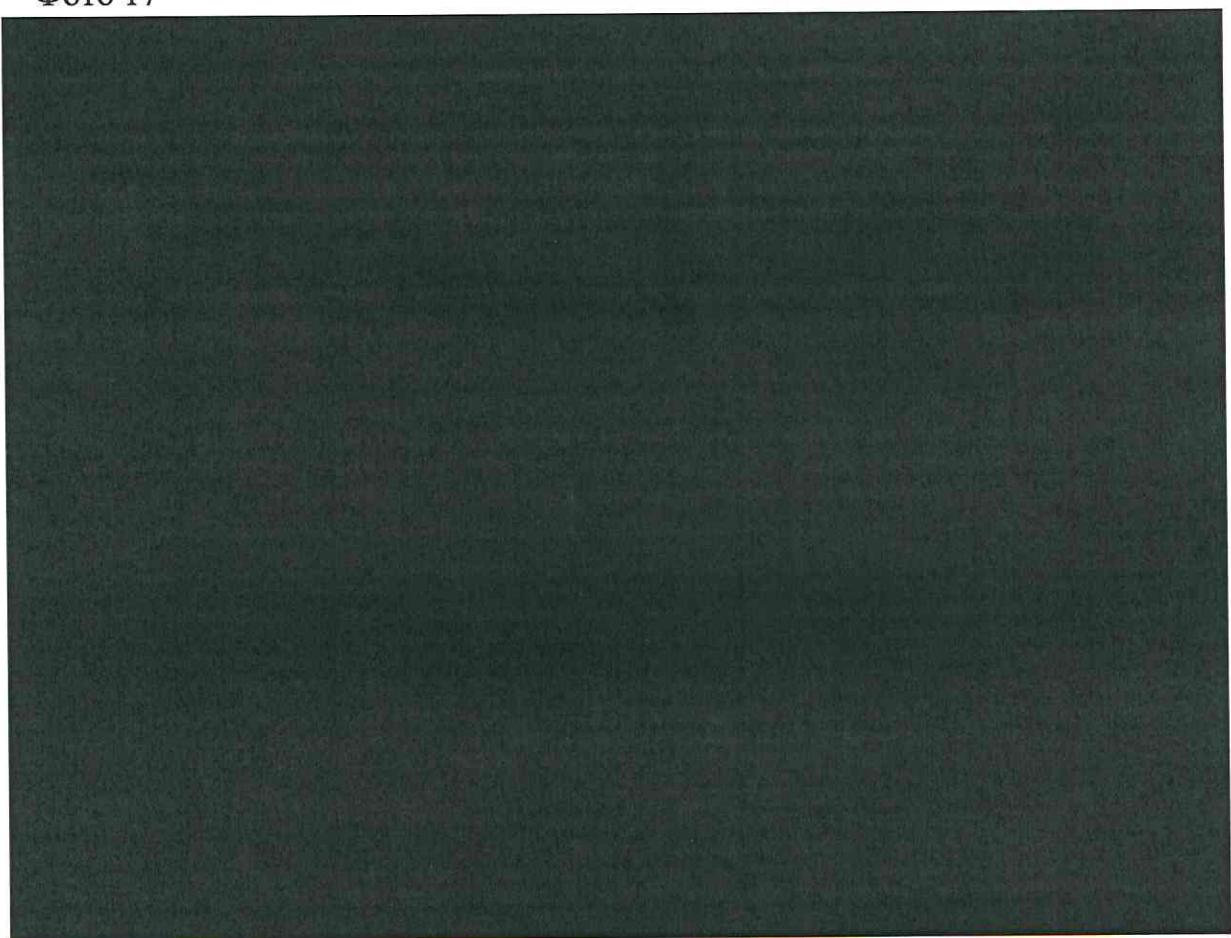

Фото 18

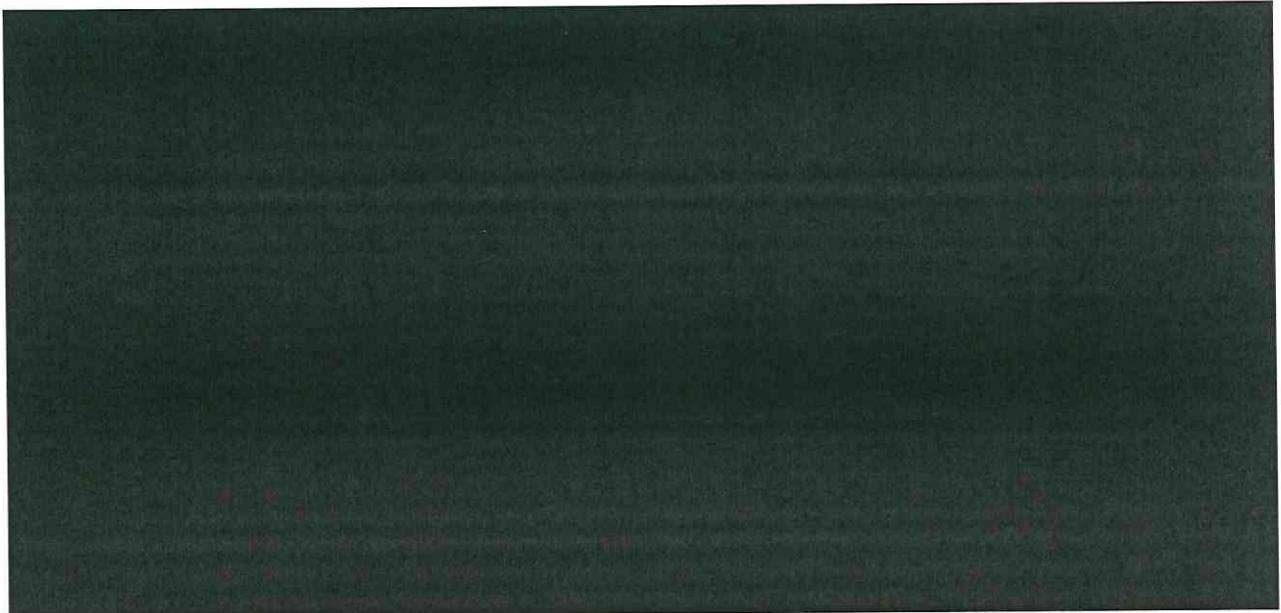

Фото 19

Фото 20

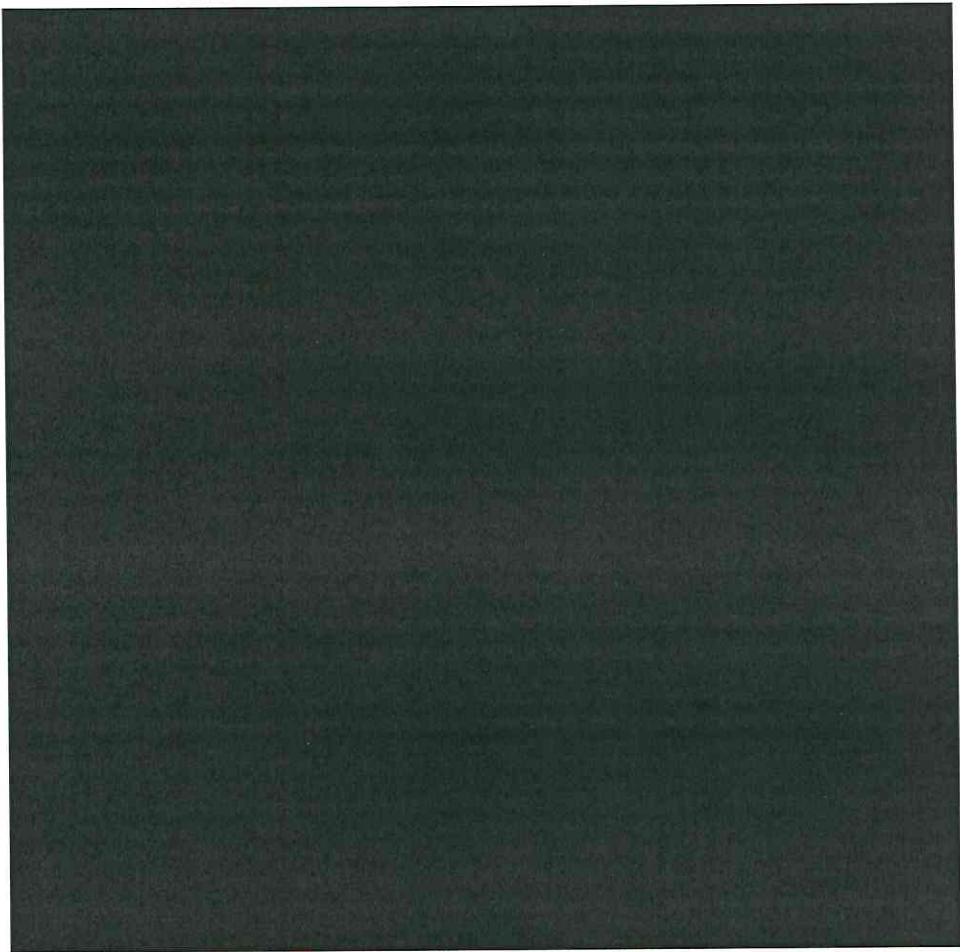

Фото 21

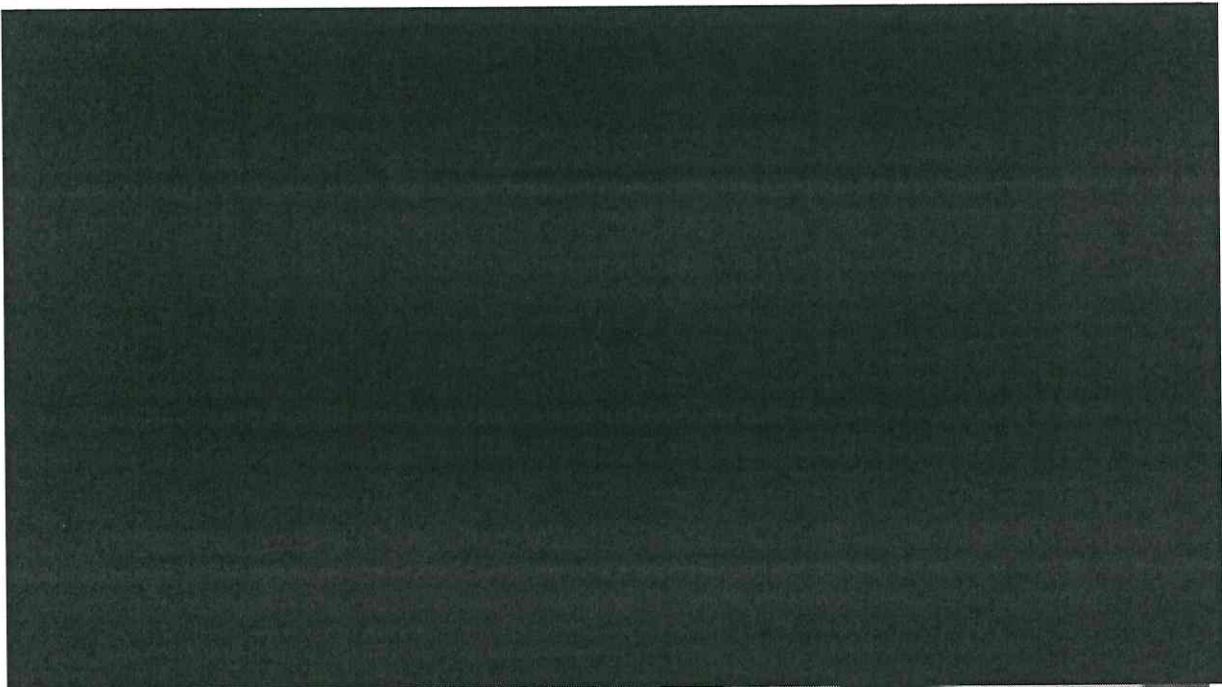

Фото 22

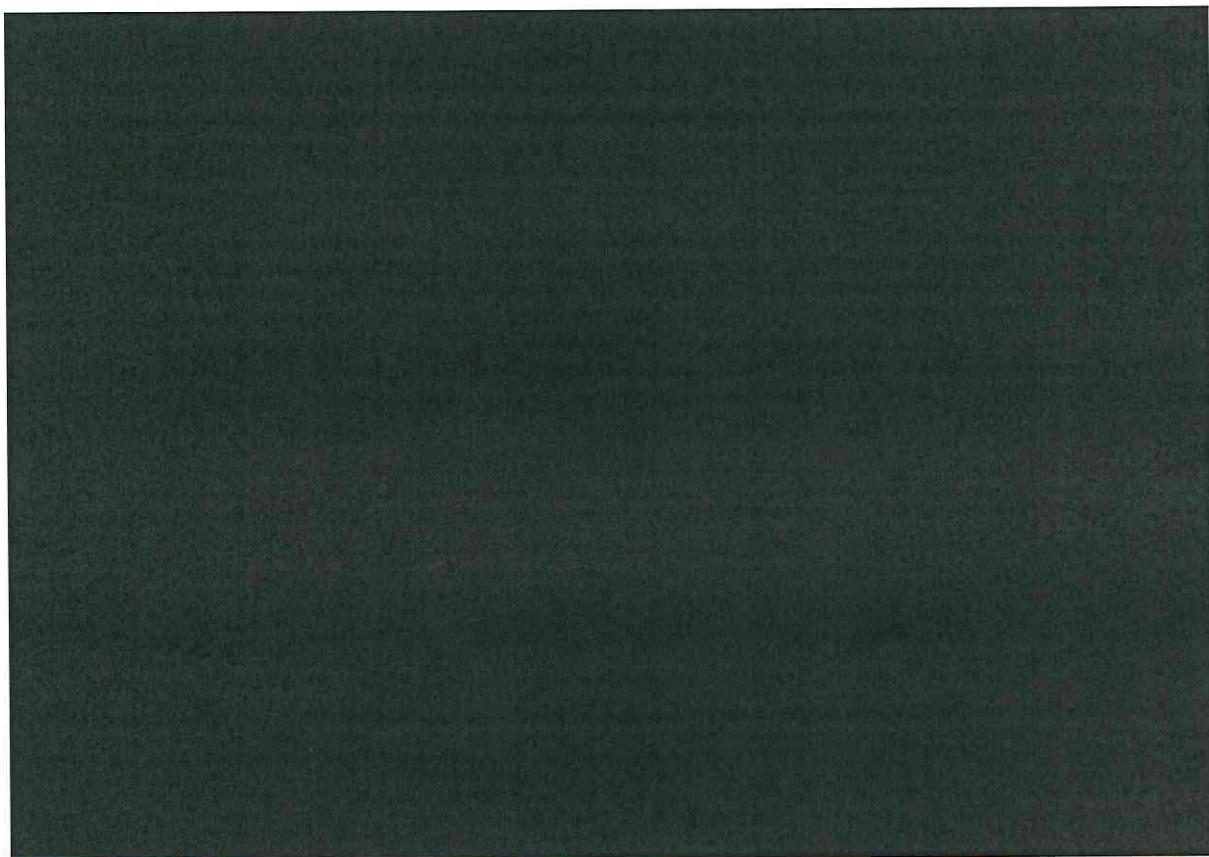

Фото 23

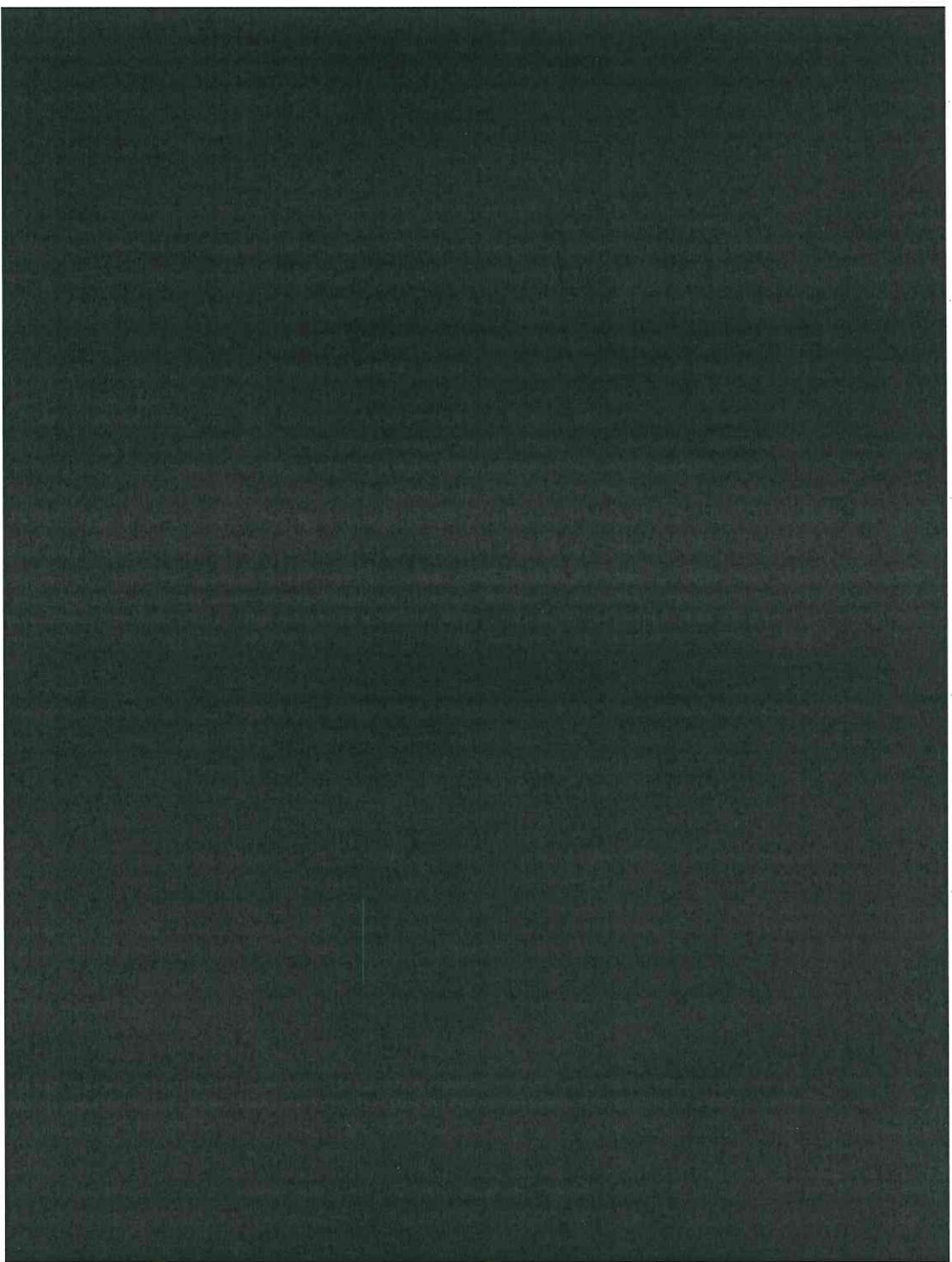

Фото 24

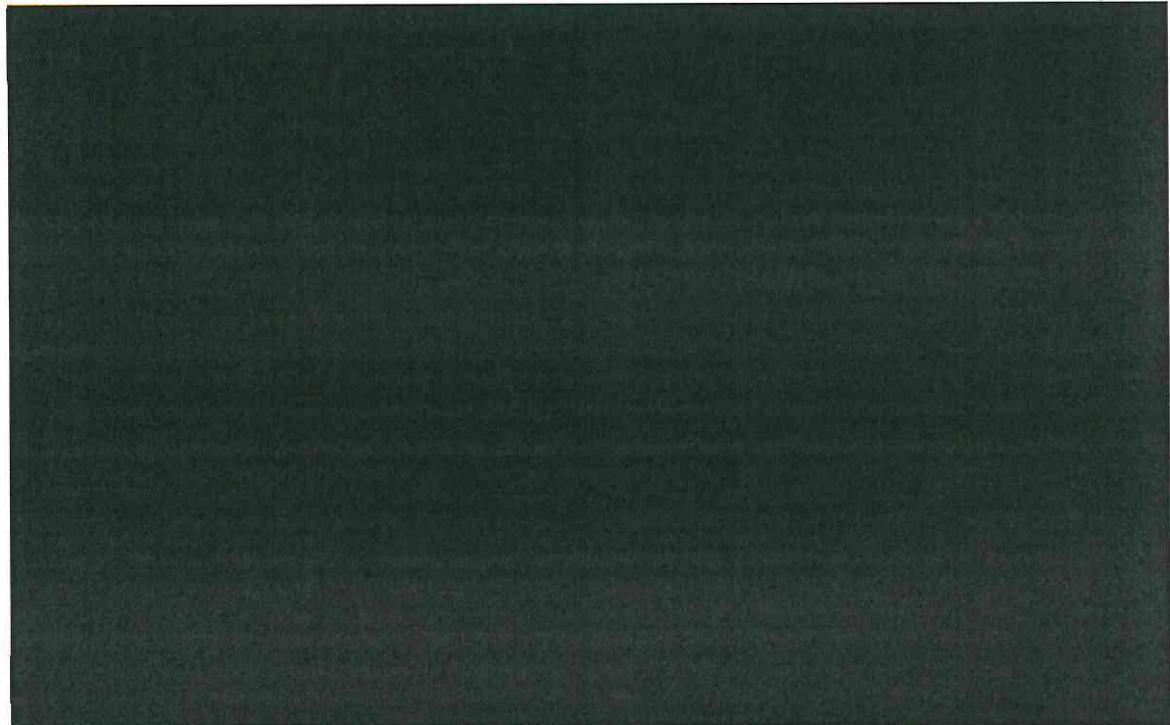

Фото 25

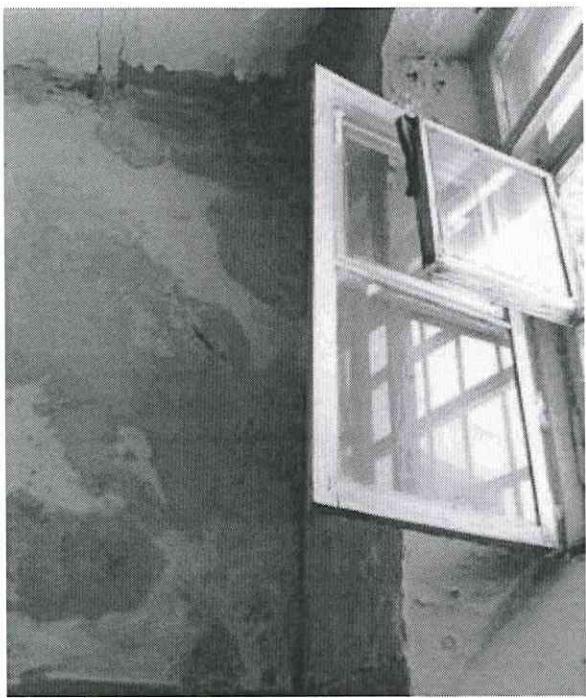

Фото 26

Фото 28

Фото 27

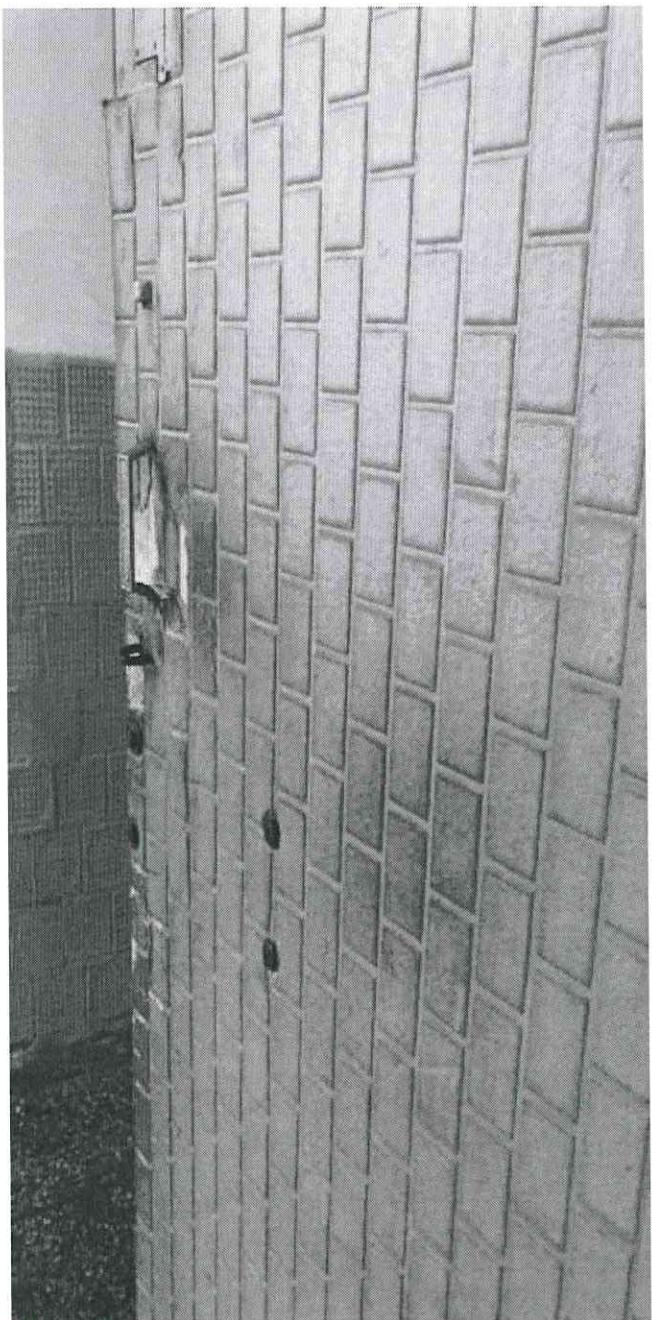

Фото 29

Фото 30

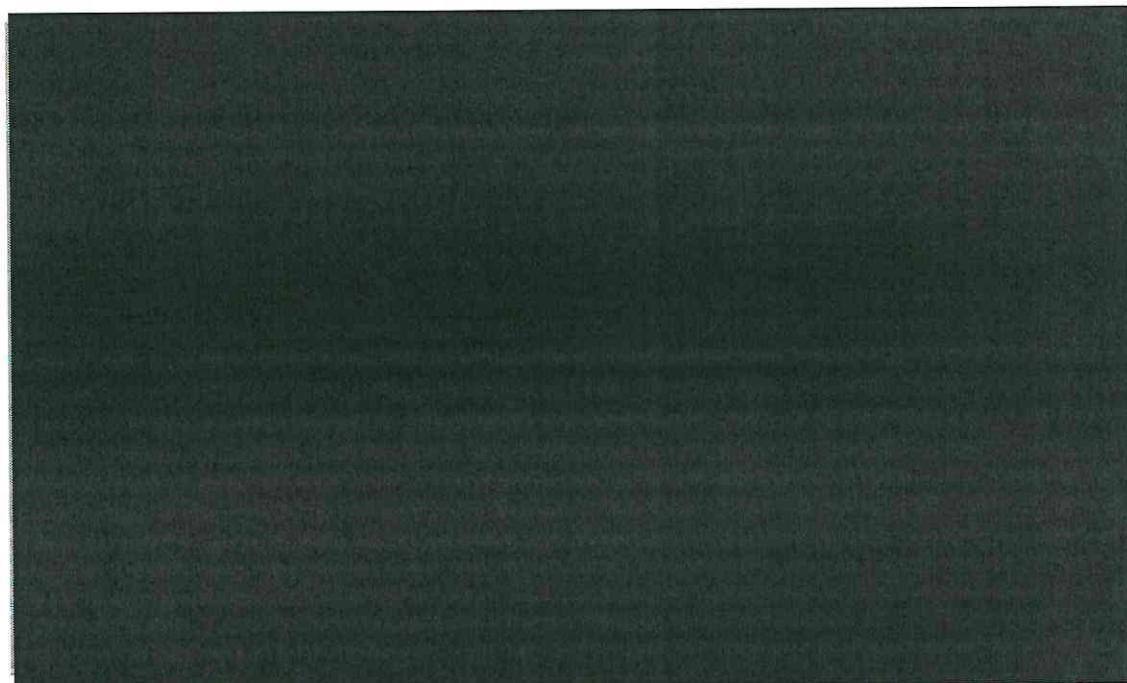

Фото 31

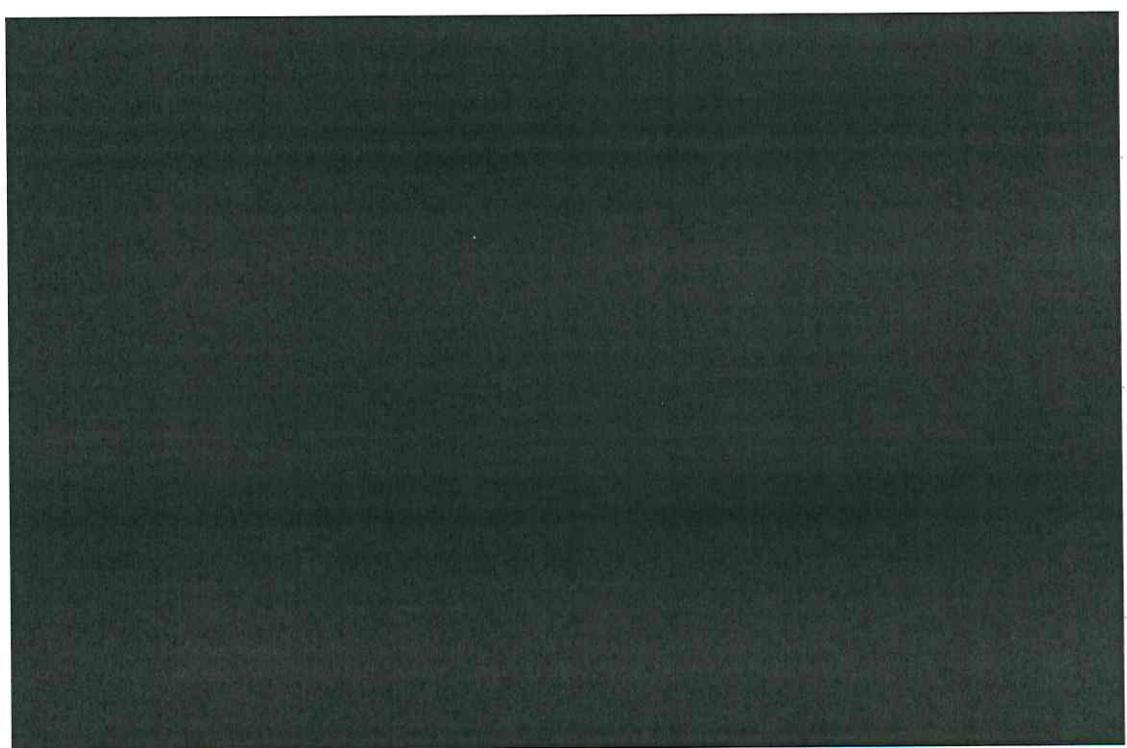

Фото 32

Фото 33

Фото 34

Фото 35

Фото 36

Фото 37

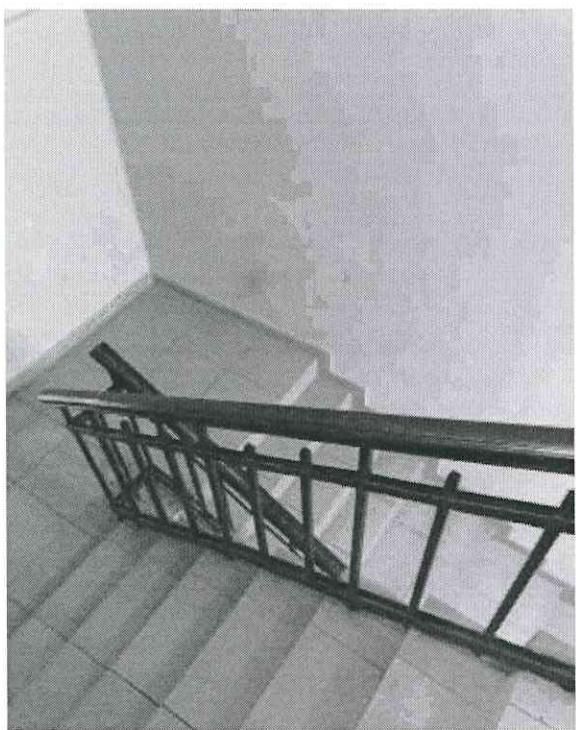

Фото 38

Фото 39

Фото 40

